

Seat No.	
----------	--

Set P

**B.A. (Semester - III) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
NATIONAL SERVICE SCHEME (Paper - IV)**

Day & Date: Monday, 11-11-2019

Max. Marks: 70

Time: 08:00 AM To 10:30 AM

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. 14

- 1) ——— ही सामाजिक कार्य पद्धती वेळ घालवणारी आहे.

अ) वैयक्तिक	ब) गट
क) समुदाय	ड) यापैकी नाही
- 2) बाबा आमटेंचे सामाजिक कार्य हे ——— कार्य प्रकारात येते.

अ) समुदाय	ब) गट
क) वैयक्तिक	ड) यापैकी नाही
- 3) भारतात दिवसेंदिवस जंगलाचे प्रमाण ——— होत आहे.

अ) वाढत आहे	ब) कमी
क) कोणताही बदल नाही	ड) यापैकी नाही
- 4) ——— ही नियोजन प्रक्रियेची पहिली पायरी आहे.

अ) प्रशिक्षण	ब) निरीक्षण
क) अनुकरण	ड) यापैकी नाही
- 5) यशस्वी कार्याकरिता ——— हे महत्वाचे आहे.

अ) नियोजन	ब) पैसा
क) शक्ती	ड) यापैकी नाही
- 6) पर्यावरण संरक्षण कायदा——— साली तयार करण्यात आला.

अ) 1986	ब) 1974
क) 1972	ड) 1975
- 7) जी.एस.वाय. चे ——— हे विस्तारित रूप आहे.

अ) ग्राम सेवा योजना	ब) गृह सेवा योजना
क) ग्राम स्वराज्य योजना	ड) ग्राम बचत योजना
- 8) 'भूंकप' ही ——— प्रकारची आपत्ती आहे.

अ) सामाजिक	ब) धार्मिक
क) नैसर्गिक	ड) आर्थिक
- 9) भारत हा खेड्यांचा देश आहे. ——— यांनी म्हटले आहे.

अ) महात्मा गांधी	ब) महात्मा फुले
क) शाहू महाराज	ड) डॉ.आंबेडकर
- 10) कार्बन डायऑक्साईडचे वाढते प्रमाण हे ——— चे प्रमुख कारण आहे.

अ) दुष्काळ	ब) लोकसंख्या
क) जागतिक तापमानात वाढ	ड) पर्जन्य

- 11) स्वयं बचत गट ---- विभागात निधी उपलब्ध करतो.
 अ) नागरी ब) ग्रामीण
 क) झोपडपट्टी ड) यापैकी नाही
- 12) ---- ही जागतिक समस्या आहे.
 अ) हवा प्रदुषण ब) लोकसंख्या
 क) जागतिक तापमानात वाढ ड) वाहतूक
- 13) ग्रामीण विभागात जेथे ----- चे प्रमाण अतिशय कमी आहे तेथे डी.पी.अ.पी. ही योजना उपयुक्त आहे.
 अ) पर्जन्य ब) लोकसंख्या
 क) अन्न उपलब्धता ड) दारिद्र्य
- 14) समाजामध्ये संदेश पोहचविण्याचे 'पथनाटय' हे साधन ---- प्रकारमध्ये समाविष्ट होते.
 अ) गट ब) वैयक्तिक
 क) सामाजिक ड) यापैकी नाही

- प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. 16
- 1) सामाजिक गट पद्धतीची वैशिष्ट्ये.
  - 2) N.S.S मधील कार्यक्रम नियोजनाचे महत्व
  - 3) रोजगार हमी योजनेचे फायदे.
  - 4) सामाजिक वनीकरणाची उद्दिष्ट्ये
  - 5) आपत्ती व्यवस्थापनाची प्रक्रिया
  - 6) जागतिक तापमान वाढीची कारणे
- प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा. 12
- 1) सामाजिक वैयक्तिक पद्धती
  - 2) कार्यक्रम नियोजनाचे टप्पे/पद्धती
  - 3) ग्राम स्वराज्य योजना
  - 4) पर्यावरण संरक्षण कायदा 1986
- प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर लिहा. 14
- 'स्वयं बचत गट' या योजनेचे थोडक्यात वर्णन करा.
 किंवा
 जल संरक्षण कायदा, 1974 स्पष्ट करा.
- प्र.5 समाजात काम करण्याच्या विविध पद्धती सांगा. 14

Seat No.	
----------	--

Set P

**B.A. (Semester - III) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
NATIONAL SERVICE SCHEME (Paper - IV)**

Day & Date: Monday, 11-11-2019
Time: 08:00 AM To 10:30 AM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternatives given below. 14

- 1) _____ type of social work is time investing method.
  - a) Individual
  - b) Group
  - c) Community
  - d) None of these
- 2) Baba Amte's social work is coming under _____ type of work.
  - a) Community
  - b) Group
  - c) Individual
  - d) None of these
- 3) Forest cover is _____ day by day in India.
  - a) Increasing
  - b) Decreasing
  - c) No change
  - d) None of these
- 4) The first stage of programme planning is _____.
  - a) Training
  - b) Supervision
  - c) Follow us
  - d) None of these
- 5) _____ is important for the successful work.
  - a) Planning
  - b) Money
  - c) Power
  - d) None of these
- 6) 'Environmental Protection Act' made in _____ year.
  - a) 1986
  - b) 1974
  - c) 1972
  - d) 1975
- 7) G.S.Y. stands for _____.
  - a) Gram Seva Yojana
  - b) Gruh Seva Yojana
  - c) Gram Swrajya Yojana
  - d) Gram Saving Yojana
- 8) 'Earthquack' is _____ type of disaster.
  - a) Social
  - b) Religious
  - c) Natural
  - d) Economical
- 9) _____ said that India is village of country.
  - a) M. Gandhi
  - b) M. Phule
  - c) Shahu Maharaj
  - d) Dr. Ambedkar
- 10) Increasing Co₂ is the main cause of _____ in world.
  - a) Drought
  - b) Population
  - c) Global warming
  - d) Rainfall
- 11) Self saving group is providing funds to the _____ region.
  - a) Urban
  - b) Rural
  - c) Slum
  - d) None of these
- 12) _____ is a Universal Problem.
  - a) Air Pollution
  - b) Population
  - c) Global warming
  - d) Transportation

- 13) D.A.A.P. is helpful in the rural areas where _____ is very low.
a) Rainfall   b) Population
c) Food availability   d) Poverty
- 14) In _____ type of work 'street play' is useful for giving message to society.
a) Group   b) Individual
c) Social   d) None of these

Q.2 Write Short answers of the following questions. (Any Four) 16

- a) Characteristics of Social Group Work.
b) Importance of programme planning in N.S.S.
c) Merits of Employment Guarantee Scheme.
d) Objectives of Social Forestry.
e) Process of Disaster Management.
f) Causes of Global Warming.

Q.3 Writes short notes. (Any Two) 12

- a) Social Individual Work
b) Methods of Programme Planning
c) Gram Swarajya Yojana
d) Environmental Protection Act. 1986

Q.4 Answer the following questions .(Any One) 14

- a) Explain in brief. "Self Saving Group Scheme".
OR
b) Describe the Water Protection Act, 1974.

Q.5 Explain the methods of various community in social work. 14